

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I ODGOJA

školska 2013./2014. godina

KOMBINIRANI TEST

iz prirodoslovnih i društvenih znanosti

UPUTA ZA RAD NA TESTU

- Pred tobom je kombinirani test iz prirodoslovnih i društvenih znanosti sa zadatcima iz biologije, povijesti, geografije, fizike i kemije. Test koji trebaš rješiti ima 20 zadataka, a za rad je predviđeno 120 minuta. Svaki zadatak najprije pozorno pročitaj i razmisli o tome što se u njemu traži.
- Pozorno pročitaj tekst svakog zadataka jer je u njemu objašnjeno na koji način treba odgovoriti. Tijekom rješavanja zadataka možeš koristiti grafitnu olovku i gumicu. Tijekom rada ne smiješ koristiti kalkulator i mobilni telefon.
- U kvadrat koji se nalazi s desne strane zadatka nemoj ništa upisivati, to je prostor u koji se upisuje broj bodova.
- Na ovoj i posljednjoj stranici nemoj ništa upisivati.
- Test moraš popuniti **kemijskom olovkom**. Zadatke rješavaj najprije grafitnom olovkom jer tako imaći mogućnosti, ukoliko uočiš pogrešku, tu pogrešku ispraviti.
- Prije negoli predaš test, provjeri svoje odgovore još jedanput, a potom sve odgovore napiši kemijskom olovkom. Odgovor koji je napisan samo grafitnom olovkom neće biti priznat, kao ni odgovor koji je precrtyan i ispravljan kemijskom olovkom.
- Ako ranije završiš test, predaj test dežurnom nastavniku i tiho iziđi da ne smetaš drugima.

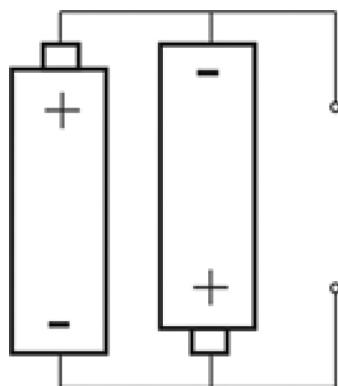
Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

- 1.** Tvari u lijevom stupcu nalaze se na temperaturi -10°C i normalnom atmosferskom tlaku. U kojem agregatnom stanju je svaka od njih na ovoj temperaturi?

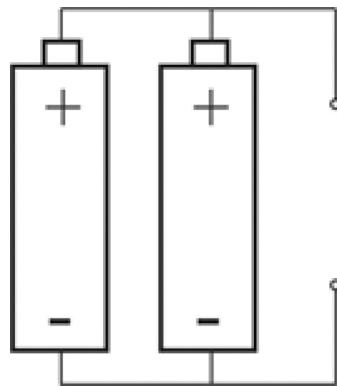
Upiši odgovarajuće slovo na prazne crte.

1. ____	voda	a) plinovito
2. ____	živa	b) tekuće
3. ____	kisik	c) čvrsto
4. ____	benzin	

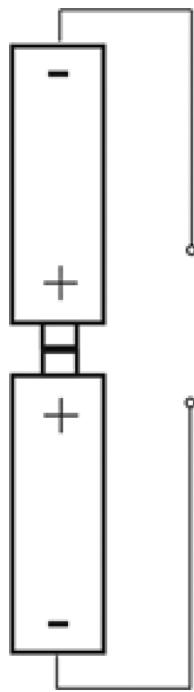
- 2.** Dvije baterije od 1,5 V treba vezati tako da se dobije izvor elektromotorne sile od 3 V. Zaokruži slovo ispod slike s ispravno povezanim baterijama.

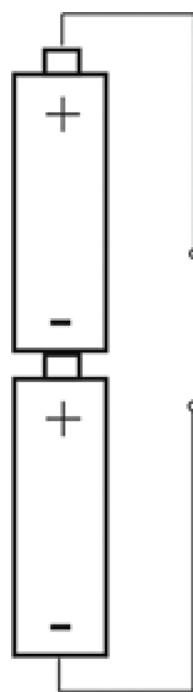
a)

b)

c)

d)

3. Ohmov zakon za cijelo strujno kolo glasi:

Jačina struje I u strujnom kolu razmjerna je elektromotornoj sili izvora E , a obrnuto razmjerna zbroju unutarnje r i vanjske otpornosti R .

Koji izraz odgovara ovom zakonu?

a) $I = \frac{R+r}{E}$

b) $I = \frac{U}{R}$

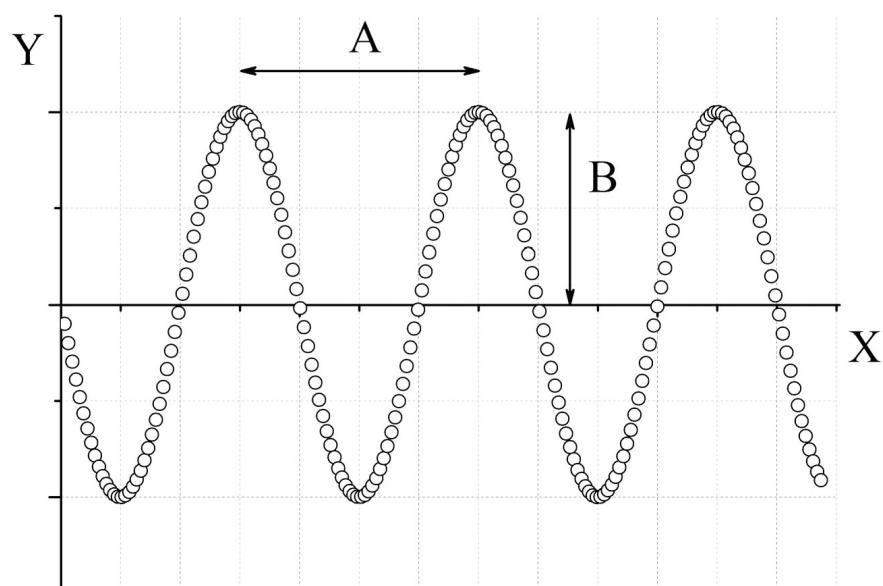
c) $I = \frac{E}{R+r}$

d) $E = \frac{R+r}{I}$

e) $U = E + I \cdot r$

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

4. Oznakama A i B označene su dvije fizičke karakteristike vala prikazanog na slici. Vrijednosti na osima X i Y izražene su u metrima.

Upiši odgovarajuće slovo na prazne crte.

1. Slovom A je označena _____. a) frekvencija

2. Slovom B je označena _____. b) valna duljina

c) amplituda

d) period

5. Koji je od ponuđenih elemenata na sobnoj temperaturi čvrst, ne provodi električnu struju i tvori kiseli oksid?

- a) željezo
- b) dušik
- c) natrij
- d) sumpor
- e) kalcij

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

6. Svaki pojam iz lijevoga stupca poveži s odgovarajućim opisom u desnom stupcu.

Upiši odgovarajuće slovo na prazne crte.

1. ____ zapaljivost	a) fizičko svojstvo
2. ____ gorenje	b) fizička promjena
3. ____ topivost	c) kemijsko svojstvo
	d) kemijska promjena

7. Poveži elemente i raspored elektrona u omotaču njihovih atoma s odgovarajućim opisima u desnom stupcu.

Upiši odgovarajuće slovo na prazne crte.

1. ____ litij, K2 L1	a) u elementarnom stanju je u obliku dvoatomnih molekula
2. ____ fluor, K2 L7	b) u ionskim spojevima je uvijek kation (+3)
3. ____ neon, K2 L8	c) u ionskim spojevima je uvijek kation (+1)
	d) kemijski je inertan (slabo reaktiv)

8. Nasljeđni materijal se nalazi u:

- a) lizosomu;
- b) jezgri;
- c) ribosomu;
- d) centrioli.

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

9. Ptice vode porijeklo od letećih:

- a) riba;
- b) žaba;
- c) sisavaca;
- d) gmazova.

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

10. Kakvim kontaktom se prenose sifilis i gonoreja?

- a) razgovorom
- b) rukovanjem
- c) zagrljajem
- d) spolnim

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

11. Pranjem ruku smanjujemo mogućnost obolijevanja od:

- a) malarije;
- b) anemije;
- c) žutice;
- d) side.

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

12. Receptori osjetila vida smješteni su u:

- a) žilnici;
- b) mrežnici;
- c) rožnici;
- d) bjeloočnici.

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

13. Koji kontinent je najgušće naseljen?

- a) Sjeverna Amerika
- b) Afrika
- c) Europa
- d) Australija

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

14. Vodenim omotačem Zemlje naziva se:

- a) hidrosfera;
- b) litosfera;
- c) atmosfera;
- d) biosfera.

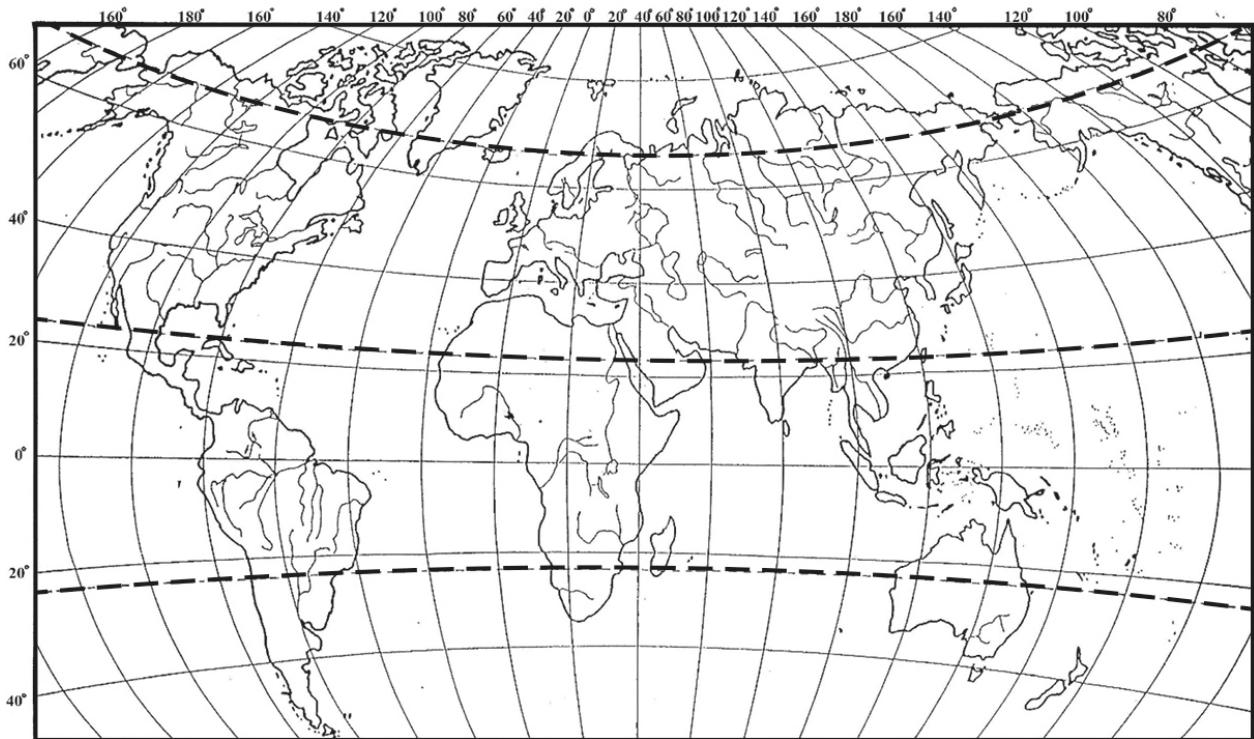
Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

15. Poveži prirodna bogatstva Srbije s područjima u kojima se ona nalaze.

Upiši odgovarajuće slovo na prazne crte.

1. ___ antimon	a) Karpatsko područje
2. ___ bakar	b) Podrinje
3. ___ nafta	c) Kopaonički kraj
	d) Vojvodina

16. Pogledaj geografsku kartu.

Poveži kontinente s toplinskim pojasevima u kojima se oni nalaze.

Upiši odgovarajuće slovo na prazne crte.

1. ___ Europa	a) žarki, južni umjereni i južni hladni pojas
2. ___ Afrika	b) žarki i južni umjereni pojas
3. ___ Australija	c) sjeverni umjereni i sjeverni hladni pojas
	d) sjeverni umjereni, žarki i južni umjereni pojas

17. Jedna od najznačajnijih posljedica Oktobarske revolucije u Rusiji 1917. godine bila je:

- a) atentat anarhista na cara Aleksandra II. Romanova;
- b) vođa boljševika, Lenjin, morao je napustiti zemlju;
- c) pobjeda Centralnih sila u Prvom svjetskom ratu;
- d) promjena državnog i društvenog uređenja.

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

18. Poveži dani termin iz lijevoga stupca s njegovim značenjem u desnom stupcu.

Upiši odgovarajuće slovo na prazne crte.

1. ___ demokracija	a) Narodna skupština
2. ___ deklaracija	b) svečana izjava od posebnog značaja
3. ___ hegemonija	c) tajna udruga
	d) vladavina naroda
	e) prevlast

19. Pročitaj pozorno povjesni izvor:

„Članak 1. Japan priznaje i respektira vodstvo Njemačke i Italije u stvaranju novog poretku u Europi.

Članak 2. Njemačka i Italija priznaju i respektiraju vodstvo Japana pri stvaranju novog poretku u veleazijskom prostoru.“

Kada je nastao ovaj ugovor o savezništvu?

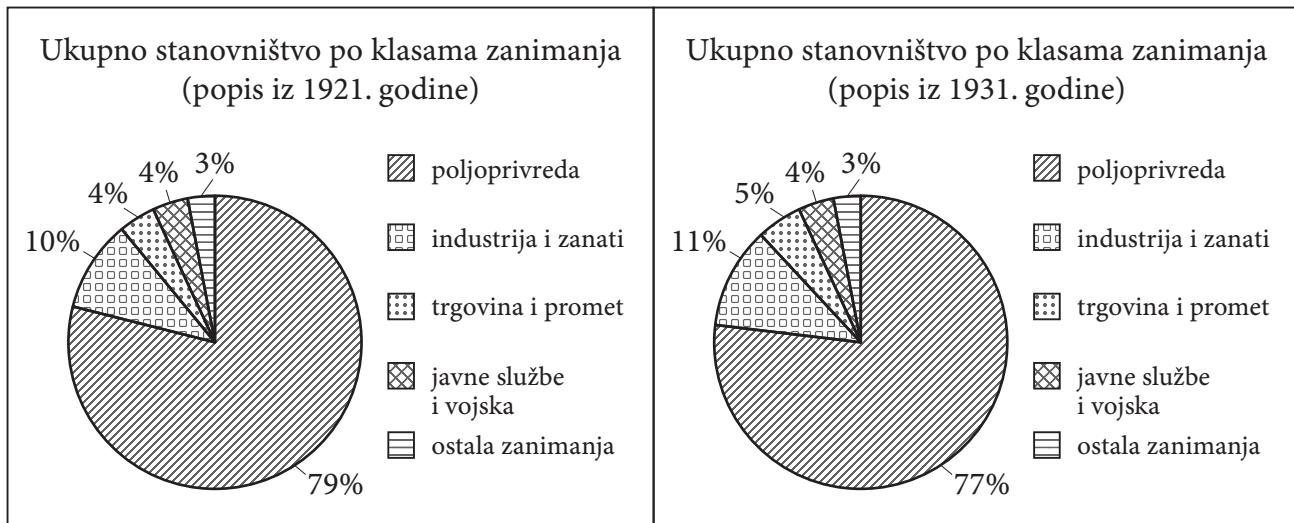
- a) uoči Prvog svjetskog rata
- b) za vrijeme Prvog svjetskog rata
- c) početkom Drugog svjetskog rata
- d) krajem Drugog svjetskog rata

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

20. Na danim grafikonima je u postotcima izražena zastupljenost različitih zanimanja stanovnika jugoslavenske kraljevine u razdoblju od 1921. do 1931. godine.

Pozorno pogledaj oba grafikona i odgovori na pitanje.

Koja vrsta zanimanja je 1931. godine u postotcima bila manje zastupljena nego 1921.?

- a) poljoprivreda
- b) industrija i zanati
- c) trgovina i promet
- d) javne službe i vojska
- e) ostala zanimanja

Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.